Modeliranje i simulacija sistema - Ispitna pitanja

RAČUNARSTVO I AUTOMATIKA, PRIMENJENO SOFTVERSKO INŽENJERSTVO, MERENJE I REGULACIJA

Modelovanje i simulacija sistema

- 1. Osnovni pojmovi modeliranja i simulacije. Model i teorija.
- 2. Faze modelovanja i simulacije. Neformalan i formalan opis modela.
- 3. Klasifikacije modela.
- 4. Primer procesa dobijanja matematičkog modela. Pojednostavljenje modela.
- 5. Verifikacija i valjanost modela. Stepeni podudaranja modela.
- 6. Analitičko i simulaciono rešenje. Simulacija i optimizacija.

Matematički modeli

- 7. Tipovi matematičkih modela (nabrojati, osobine)
- 8. Matematički model (nelinearan) u prostoru stanja. Koncept i izbor promenljivih stanja.
- 9. Linearan matematički model (u prostoru stanja). Transformacije.
- 10. Osobine linearnog modela.
- 11. Linearizacija modela (koraci, radna tačka).
- 12. Linearizacija modela u prostoru stanja.
- 13. Vremenski diskretni modeli: namena, kvantovanje, teorema o odabiranju.
- 14. Vremenski diskretan model u prostoru stanja. Dobijanje modela.
- 15. Diskretna funkcija prenosa. Diferencna jednačina.
- Dobijanje funkcije prenosa od matematičkog modela u prostoru stanja. Funkcija prenosa multivarijabilnog sistema.

Modeli fizičkih sistema

- 17. Translatorni mehanički sistemi promenljive, elementi, zakonitosti, dobijanje modela
- 18. Rotacioni mehanički sistemi promenljive, elementi, zakonitosti, dobijanje modela
- 19. Termički sistemi promenljive, elementi, zakonitosti, dobijanje modela
- 20. Sistemi sa fluidima promenljive, elementi, zakonitosti, dobijanje modela
- 21. Električni i elektromeĥanički sistemi promenljive, elementi, zakonitosti, dobijanje modela

Simulacija sistema opisanog matematičkim modelom

- 22. Laplasova transformacija: definicija, osobine i primena u modelovanju i analizi sistema.
- 23. Standardni pobudni signali. Primena Laplasove transformacije na signale.
- 24. Funkcija prenosa sistema sa jednim ulazom i jednim izlazom.
- 25. Analitičko izračunavanje izlaza primenom inverzne Laplasove transformacije.
- 26. Analitičko izračunavanje izlaza linearnog modela u prostoru stanja. Fundamentalna matrica.
- 27. Numeričko izračunavanje izlaza linearnog vremenski diskretnog modela u prostoru stanja
- 28. Numerički postupak dobijanja linearnog vremenski diskretnog modela u prostoru stanja
- 29. Dinamički modeli prvog i drugog reda. Uticaj lokacije polova funkcije prenosa na njen odziv.
- 30. Numeričko rešavanje algebarskih jednačina. Tipovi problema. Metoda najmanjih kvadrata.
- 31. Numeričko rešavanje običnih diferencijalnih jednačina: problem, Ojlerove metode
- 32. Numeričko rešavanje običnih diferencijalnih jednačina: Ojlerove metoda i promenljivi korak integracije
- 33. Numeričko rešavanje običnih diferencijalnih jednačina Runge-Kuta metode
- 34. Strukturni blok dijagram sistema automatskog upravljanja. Algebra funkcija prenosa.

Simulacija i softverske biblioteke

- 35. Rešavanje sistema linearnih algebarskih jednačina upotrebom Julija softvera. Metoda najmanjih kvadrata.
- 36. Rešavanje običnih diferencijlanih jednačina upotrebom Julija softverske biblioteke DifferentialEquations (opis jednačina, parametri modela, izbor algoritma, parametri algoritma)
- 37. Načini predstavljanja modela i konvezije u Julija softverskom paketu ControlSystems.
- 38. Analiza ponašanja modela u Julija softverskom paketu ControlSystems.
- 39. Formiranje složenih linearnih modela u Julija softverskom paketu ControlSystems.

Identifikacija

- 40. Zadeh-ov opis problema identifikacije. Primena i načini sprovođenja. Postupak identifikacije.
- 41. Metode parametarske identifikacije (kratak opis linearnih i nelinearni modela i metoda identifikacije)
- 42. Parametarska identifikacija i metoda najmanjih kvadrata (LS algoritam)
- 43. Identifikacija parametara ARX modela
- 44. Identifikacija parametara ARMAX modela
- 45. Identifikacija promenljivih parametara. Rekurzivni metod najmanjih kvadrata
- 46. Iterativne metode parametarske identifikacije (Gaus-Njutnov algoritam)
- 47. Iterativne metode parametarske identifikacije (gradijentni i Levenberg–Markart alg.)

Upotreba veštačkih neuronskih mreža u modeliranju

- 48. Model veštačkog neurona i aktivacione funkcije
- 49. Modeli veštačkih nauronskih mreža
- 50. Obučavanje veštačkih neuronskih mreža (BP algoritam)
- 51. Uloga veštačkih neuronskih mreža u modeliranju i simulaciji
- 52. Veštačka nauronska mreža kao model dinamičkog sistema
- 53. Upotreba veštačkih neuronskih mreža u Julija softverskom paketu Flux

Simulacija diskretnih događaja i redovi čekanja

- 54. Osnovni elementi i procesi sistema sa redovima čekanja.
- 55. Simulacije redova čekanja (Tipovi sistema. Algoritam. Parametri. Rezultati simulacije.)
- 56. Kendalova notacija. Raspodele.
- 57. Simulacija diskretnih događaja u Julija softverskom paketu SimJulia

Kraj.